ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ФАХОВИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ РІК ЗАСНУВАННЯ - 1966

Відділення
менеджменту та маркетингу

Циклова комісія природничо-математичних дисциплін

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	NS013 Безпека виробничих процесів / Safety of Production Processes
Рівень фахової передвищої освіти	Фахова передвища освіта
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D5 Маркетинг
Освітня програма	Маркетинг
Семестр	4 семестр(2 курс, 9 кл.)
Курс	2 курс (9 кл), 1 курс (11 кл)
Анотація курсу	**Мета вивчення дисципліни** - забезпечити майбутніх фахівців знаннями та практичними навичками створення та контролю безпечної роботи виробничих процесів. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Безпека виробничих процесів» є навчити студентів: ідентифікувати шкідливі та небезпечні виробничі фактори технологічного процесу; прогнозувати наслідки впливу небезпечних та шкідливих умов праці на здоров'я та працездатність фахівців; кваліфіковано використовувати у своїй професійній діяльності профілактичні заходи та засоби, які спрямовані на нормалізацію умов праці, усунення причин травматизму й професійних захворювань; використовувати нормативно-правову базу для захисту прав особистості на забезпечення нешкідливих та безпечних умов праці. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є фактори небезпеки виробничих процесів, організаційні та технічні заходи безпеки, методи контролю за станом безпеки виробничих процесів
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=181
Мова викладання	Українська
Лектор курсу	Швиденко Андрій Валерійович, викладач, канд.техн.наук, доцент

	Канали комунікації: СДН MOODLE повідомлення в чаті E-mail: svydenkoandrii@gmail.com Фастовська Ольга Тихонівна, викладач, викладач-методист Канали комунікації: СДН MOODLE повідомлення в чаті E-mail: fastov456@ukr.net
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/mark25.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності(СК)	СК13. Здатність забезпечувати дотримання вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності та чинних правових норм у процесі виконання професійних завдань у сфері маркетингу
Перелік програмних результатів навчання	РН 2. Володіти державною та іноземною мовами у професійному середовищі. РН 18. Застосовувати правові норми, норми з охорони праці, безпеки життєдіяльності у професійній діяльності.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 90 Кількість кредитів –3 Кількість лекційних годин – 14 Кількість практичних занять – 16 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 60 Форма підсумкового контролю – диференційний залік
Методи навчання	1.Теоретичні методи: лекції з мультимедійним супроводом; робота з нормативно-правовими документами. 2. Практичні методи: розв`язування тестових і ситуаційних завдань; виконання практичних робіт (оцінка ризиків, розробка політики безпеки). 3. Інтерактивні методи: тренінги, ділові ігри (розслідування нещасного випадку; реагування на фішингову атаку). 4. Самостійна робота: опрацювання літератури, стандартів, законодавства; виконання індивідуальних завдань; підготовка до

	тематичних дискусій, тестів, підсумкового контролю.
Зміст дисципліни	
Тема 1. Нормативно-правова база безпеки виробничих процесів	Законодавча та нормативна база безпеки виробництва.
Тема 2. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці	Органи державного управління охороною праці Державний нагляд та контроль за станом охорони праці. Міжнародне співробітництво України в галузі охорони праці.
Тема 3. Організація охорони праці на підприємстві	Система управління охороною праці на виробництві. Навчання та перевірка знань з охорони праці. Інструктажі з питань охорони праці. Організація роботи з охорони праці.
Тема 4. Засоби колективного та індивідуального захисту.	Класифікація засобів колективного та індивідуального захисту. Вимоги до вибору, експлуатації та зберегання засобів індивідуального захисту.
Тема 5. Виробничий травматизм. Аварії, надзвичайні ситуації. Розлідування причин.	Поняття про виробничий травматизм та професійні захворювання. Основні причини їх виникнення. Мета та завдання профілактики нещасних випадків професійних захворювань. Основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням.
Тема 6. Класифікація небезпечних і шкідливих факторів виробництва	Шкідливі речовини. Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до розміщення підприємств до виробничих приміщень.
Тема 7. Основи виробничої безпеки. Безпечні умови праці на робочих місцях, обладнаних комп'ютерною технікою. Основи пожежної профілактики на виробничих об`єктах	Загальні вимоги безпеки. Електробезпека. Безпека користувачів комп`ютерів. Надання першої медичної допомоги при ураженні електричним струмом. Причини виникнення пожеж на виробництві та заходи безпеки. Класифікація вибухонебезпечних та пожежонебезпечних приміщень і зон. Організаційні заходи щодо пожежної безпеки.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Використання ШІ	Використання ШІ під час виконання завдань регламентується Політикою «Використання ШІ в освітньому процесі ЧДБК» Завдання мають маркування регламенту використання ШІ.
Підсумковий контроль	Диференційний алік у кінці семестру за результатами поточної успішності

Система оцінювання

Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на **поточний контроль** та **семестровий контроль**.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру і охоплює всі види аудиторної роботи (практичні, семінарські заняття) та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за цей вид контролю, становить 100.

Підсумковий контроль

Відбуватися у формі диференційного заліку (у формі підсумкового модульного контролю)

Розрахунок підсумкової оцінки

Підсумкова оцінка базується виключно на балах, накопичених протягом семестру (**S**).
Ваговий коефіцієнт у цьому випадку становить **1**.
Формула: O=S×1

Види навчальної роботи	**Загальна кількість балів**	
Практична робота тест №1-№6 (по 5 балів)	30	
Індивідуальна робота (реферат, задача), (до 20 балів)	20	
Модульні контрольні роботи (4 к.р. до 10 балів)	35	
Практична робота (залікове) завдання (різнорівневі)	15	
Разом	**100**	

Критерії оцінювання модульних робіт:

10 б. – виконано всі завдання без помилок, відповіді повні й обґрунтовані.
9 б. – виконано майже всі завдання, допущено 1–2 несуттєві помилки.
8 б. – виконано більшість завдань, є окремі неточності чи пропуски.
7 б. – виконано понад половину завдань, але з помітними неточностями.
6 б. – виконано близько половини завдань, частина з них має помилки.
5 б. – виконано менше половини завдань, проте продемонстровано розуміння основного матеріалу.
4 б. – виконано окремі завдання правильно, більшість з помилками.
3 б. – робота містить значні помилки, лише поодинокі правильні елементи.
2 б. – виконано мінімальний обсяг, знання поверхові.
1 б. – спроба виконати завдання є, але відповіді неправильні.
0 б. – робота не виконана або не подана.

Критерії оцінювання тестів:

5 б Студент правильно відповів на 9-10 питань
4 б Студент правильно відповів на 7-8 питань
3 б Студент правильно відповів на 4-6 питань
1 б Студент правильно відповів на 2-3 питань
0 б Студент правильно відповів на 1 питання або не дав жодної правильної відповіді

Критерії оцінювання проблемної ситуації

9–10 балів – усі етапи алгоритму виконано правильно та в повному обсязі; проблема визначена коректно;
рішення обґрунтоване; висновки логічні й відповідають умовам ситуації.
7–8 балів – алгоритм застосовано правильно, але допущено окремі неточності в аналізі або обґрунтуванні рішення.
5–6 балів – виконано більшість етапів алгоритму, проте є помилки в аналізі ситуації або запропонованому рішенні.
3–4 бали – виконано лише окремі етапи алгоритму; висновки неповні або недостатньо обґрунтовані.
1–2 бали – спроба виконання завдання без належного дотримання алгоритму; допущено суттєві помилки.
0 балів – завдання не виконано або відповідь не відповідає умовам ситуації.

Критерії оцінювання реферату

9–10 балів – тема розкрита повністю, матеріал систематизований і логічно викладений, використано актуальні джерела, зроблено обґрунтовані висновки, дотримано вимог до оформлення.
7–8 балів – тема розкрита достатньо повно, наявні незначні недоліки в змісті, структурі або оформл
5–6 балів – тема розкрита частково, виклад матеріалу недостатньо послідовний, висновки неповні, є помилки в оформленні.
1–4 бали – реферат має суттєві недоліки, тема розкрита поверхово, використано недостатню кількіст джерел.
0 балів – роботу не подано або її зміст не відповідає темі завдання.

Критерії оцінювання практичної роботи

Практичні роботи складаються з різнорівневих завдань, а саме мають три рівні (базовий рівень, достатній рівень, високий рівень)

За виконані завдання базового рівня студент може отримати 5 балів максимально
За виконані завдання достатнього рівня студент може отримати 5 балів максимально
За виконане завдання високого рівня студент може отримати 5 балів максимально

Підсумкова оцінка за практичну роботу отримується шляхом сумування балів за базовий, достатній і високий рівні.

Критерії оцінювання базового рівня практичної роботи

5 б.- повне вірне виконання поставленої задачі, з відповідним оформленням, яке здане у встановлені викладачем терміни.
4 б. - наявність незначних помилок при оформленні роботи, або при вирішенні поставленої задачі, або робота здана у терміни, пізніші відведених.

Критерії оцінювання достатнього рівня практичної роботи

5 б.- повне вірне виконання поставленої задачі, з відповідним оформленням, яке здане у встановлені викладачем терміни.
4 б. - наявність незначних помилок при оформленні роботи, або при вирішенні поставленої задачі, або робота здана у терміни, пізніші відведених

Критерії оцінювання високого рівня практичної роботи

4–5 балів – усі етапи алгоритму виконано правильно та в повному обсязі; проблема визначена коректно;
рішення обґрунтоване; висновки логічні й відповідають умовам ситуації.
3–4 балів – алгоритм застосовано правильно, але допущено окремі неточності в аналізі або обґрунту рішення.
1–2 балів – виконано більшість етапів алгоритму, проте є помилки в аналізі ситуації або запропонов рішенні.
0 балів – завдання не виконано або відповідь не відповідає умовам ситуації.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Бали	Зміст
90-100 відмінно	**Бездоганна підготовка в широкому контексті.** Здобувач виявляє глибокі, системні знання навчального матеріалу, вільно орієнтується в першоджерелах та додатковій літературі, демонструє творчий підхід, аналітичне мислення та здатність застосовувати набуті компетентності в нестандартних ситуаціях.

80-89 дуже добре	**Повні знання, міцні вміння.** Здобувач володіє навчальним матеріалом у повному обсязі, впевнено застосовує практичні навички, вільно виконує передбачені програмою завдання, проте припускається несуттєвих неточностей або незначних помилок при викладенні окремих питань
70-79 добре	**Хороші знання та вміння.** Здобувач грамотно та по суті викладає матеріал, демонструє достатній рівень засвоєння практичних навичок, але припускається деяких неточностей у формулюваннях або має невеликі труднощі під час самостійного виконання складних завдань.
65-69 задовільно	**Задовільні знання, стереотипні вміння.** Здобувач знає основний навчальний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання, вирішує завдання за готовим алгоритмом (шаблоном), проте має прогалини в деталях та припускається помилок при самостійних висновках.
60-64 достатньо	**Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах.** Здобувач демонструє засвоєння лише базового рівня матеріалу, спроможний виконувати лише найпростіші завдання в стандартних (знайомих) умовах під керівництвом викладача.
35-59 незадовільно	**Слабкі знання, відсутність вмінь.** Здобувач володіє лише фрагментарними знаннями, не здатний системно викласти матеріал чи застосувати вміння на практиці. Потрібне повторне складання (перескладання) для досягнення мінімального рівня.
1-34 незадовільно	**Необхідний повторний курс.** Здобувач демонструє повну відсутність необхідних знань та вмінь, що унеможливлює складання заборгованості без повторного вивчення навчальної дисципліни

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕ

1. Козяр М.М., Бердій Я.І., Станіславчук В.В. Охорона праці, безпека життєдіяльності та цивільного захисту населення. – Київ: Кондор-Видавництво, 2025. 458 с.
2. Муляр О.Д., Залевський Р.А., Мазуркевич І.А., Войцицький А.П. Безпека життєдіяльності. Житомир. Вид. ПП “Рута”, 2023. 236 с.
3. Богданов С. В. Ергономіка та безпечні умови праці при роботі за ПК: навч. посіб. – Полтава: ПНТУ, 2023. 112 с.
4. Андрєєв М.І., Гуменюк В,Д., Безпека життєдіяльності та охорони праці.- Київ: Кондор, 2022. 380 с.
5. Божок Н. П. Охорона праці в галузі інформаційних технологій: навч. посіб. – Харків: ХНУРЕ, 2022. 156 с.
6. Гоголєв В.М. Безпека виробничих процесів. – Харків: ХНАДУ, 2021.– 240 с.
7. Сокуренко В.В., Бандурка О.М., Бортник С.М. Безпека життєдіяльності та охорона праці: підручник / Харків: ХНУВС, 2021. 308 с.
8. Козак І.В., Кондратюк С.М. Охорона праці та безпека виробничих процесів. Львів: Новий світ-2020. 312 с.

Інтернет ресурси

1. Про промислову безпеку небезпечних виробничих об’єктів: Закон України від 7 березня 2008 р. № 2245-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-17.
2. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12.

3. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua.
4. Про пожежну безпеку: Закон України від 17 грудня 1993 р. № 3745-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3745-12.
5. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993 р. № 3356-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12.
6. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII (поточна редакція від 3 грудня 2020 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08.
7. Типове положення про службу з охорони праці: Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 15 листопада 2004 р. № 255 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1526-04.
8. Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF.
9. Типове положення про навчання з питань охорони праці: Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 р. № 15 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0236-05.
10. Типове положення про комісію з охорони праці: Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 15 листопада 2004 р. № 225 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1527-04.
11. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності: Закон України із змінами від 28 грудня 2014 р. № 77-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14.
12. Порядок видачі дозволу Держнаглядохоронпраці та його територіальними органами: Постанова Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2003 р. № 1631 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1631-2003-%D0%BF.